

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Der er om skyldsspørgsmålet afsagt

”K e n d e l s e:

Forhold 1

Alle nævninger og dommere udtaler:

På den afspillede videosekvens ses tiltalte foran trappen til opgangen på adressen A1 i Aalborg stående tæt sammen med F, A og B. I løbet af ca. 3 minutter retter tiltalte mere end ti gange en pistol mod Fs hoved eller overkrop samtidig med, at han har fat om hendes hals eller i hendes skulder og arm. Efter 3 minutter og 4 sekunder ses tiltalte affyre pistolen mod Fs ansigt på meget kort afstand, hvorefter hun falder til jorden. Da videoen igen viser F, ligger hun i gruset foran opgangen, og der ses en større blodpøl ved hendes hoved. Samme dag kl. 18.55 blev F konstateret død på skadestuen.

Ifølge den retsmedicinske ligbesigtigelse af 30. september 2021 antages dødsårsagen at være hjernekvæstelse som følge af skudlæsion.

Under næsten hele den del af forløbet, der er optaget på video, ses A stå imellem tiltalte og F, og han forsøgte gentagne gange at forhindre tiltalte i at affyre pistolen mod F, idet han satte sin hånd foran pistolens munding og andre gange slog på tiltaltes højre arm med sin hånd eller med sin vandflaske. B ses forsøge at få øjenkontakt med personerne på den altan, hvorfra videoen blev optaget, ligesom han kort før skudafgivelsen viftede med hænderne op mod personerne.

F fik den 21. juni 2020 på grund af konfliktniveauet mellem hende og tiltalte udleveret en overfaldsalarm af Nordjyllands Politi, som hun aktiverede under episoden den 17. september 2021. På lydoptagelsen af alarmopkaldet fra overfaldsalarmen kan man gentagne gange, herunder umiddelbart før skudafgivelsen, høre tiltalte råbe ”det er slut” eller lignende. På lydoptagelsen høres

videre, at tiltalte under episoden blandt andet råbte ”du er færdig”, ”jeg er færdig”, ”det er din skyld” og ”du har presset mig herud”. F sagde blandt andet flere gange ”nej”, ”stop”, ”lad nu være” og ”jeg beder dig”. På lydoptagelsen høres endvidere en børnestemme omtale en opsparing, ligesom der høres paniske børneskrig.

Umiddelbart efter skudafgivelsen smed tiltalte pistolen, sin jakke og sit skulderhylster fra sig og satte sig på trappen til opgangen, og hans adfærd i gården er af vidnerne C og D beskrevet som rolig og målrettet, mens E har beskrevet, at tiltalte fremstod kold og ligeglad.

Tiltalte skrev om morgenen den 17. september 2021 beskeder med sin nevø. Tiltalte skrev blandt andet i dansk oversættelse ”I dag slår jeg ungarenen [hunkøn] ihjel” og ”hvis hun laver det mindste ballade får hun kuglen for panden uden diskussion”. Tiltalte kørte i løbet af eftermiddagen fra sin bopæl i Herning til Aalborg, og han tog i den forbindelse sin pistol isat fyldt magasin, yderligere ammunition og et sæt håndjern med.

Tiltalte har erkendt, at han på et tidspunkt forud for den 17. september 2021 placerede en GPS-tracker på Fs bil. I løbet af den 16. og den 17. september 2021, herunder efter at tiltalte var kørt til Aalborg, modtog han adskillige sms-beskeder fra GPS-trackeren med oplysning om Fs opholdssted.

På denne baggrund finder landsretten, ligesom byretten, at det er bevist, at tiltalte i hvert fald den 17. september 2021 planlagde og udførte forhold 1 under sådanne omstændighederne, at han ved afgivelsen af skuddet havde til hensigt at dræbe F.

Samtlige nævninger og dommere stemmer derfor for at stadfæste byrettens afgørelse om skyldsspørgsmålet i forhold 1.

Forhold 3-29 og 31-39

Alle nævninger og dommere udtaler:

Tiltalte blev den 21. december 2018 meddelt tilhold mod at kontakte F, medmindre kontakten var berettiget i forhold til tiltaltes aftalte eller fastsatte samvær med A eller B. Betydningen af tilholdet for tiltalte var nærmere beskrevet i afgørelsen.

Tiltalte har erkendt, at han sendte de sms-beskeder og mails, der er omtalt i sagens forhold 4-29 og 31-39. Ingen af henvendelserne angår udelukkende tiltaltes samvær med A eller B, og da de mails, som tiltalte sendte til F den 4. april 2020, den 22. maj 2020 og den 18. juli 2020, efter deres indhold, tillige må anses for trusler omfattet af straffelovens § 266 tiltrædes det, at tiltalte er fundet skyldig i disse forhold.

På baggrund af Fs forklaring til politiet den 25. marts 2019 og indholdet af de sms-beskeder, som hun sendte til politibetjent G samme dag, finder landsretten det endvidere bevist, at tiltalte den 24. marts 2019 udtalte det, der er anført i sagens forhold 3, til F. Det tiltrædes derfor, at tiltalte også er fundet skyldig i dette forhold.

Samtlige nævninger og dommere stemmer derfor for at stadfæste byrettens afgørelse om skyldsspørgsmålet i disse forhold.

Forhold 30

Der er i sagens forhold 30 rejst tiltale for psykisk vold, jf. straffelovens § 243, begået ved på 10 dage i perioden 7. april til 9. november 2019 at have fremsendt 27 sms-beskeder eller mails til F. Tiltalte har i sagens forhold 5-29 erkendt, at det er ham, der har skrevet og sendt disse beskeder.

Straffelovens § 243 om psykisk vold blev indført ved lov nr. 329 af 30. marts 2019, og af bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. 139 af 9. januar 2019), der ligger til grund for indførelsen, fremgår blandt andet følgende:

”Den foreslåede bestemmelse forudsætter endvidere, at der er tale om en adfærd, der er foretaget ”gentagne gange over en periode”. Ordlyden svarer til straffelovens § 244, stk. 2.

Der skal være tale om en adfærd, der gentages og i almindelighed opfattes som et mønster. Enkeltstående krænkelser falder således uden for bestemmelsen. Er der tale om meget alvorlige krænkelser, vil få tilfælde dog være tilstrækkeligt. Kravet om gentagen adfærd indebærer ikke, at adfærden består af samme type krænkelser.

Det handlingsmønster, som den forurettede skal være underlagt, kan ofte karakteriseres som et regime, der er præget af utryghed og frygt for, at vold, seksuelle overgreb, trusler, tvang eller andre krænkelser fortsætter. Regimet har

normalt karakter af, at den forurettede bestemmes over og kontrolleres på en enevældig og hensynsløs måde. Der kan være tale om meget forskelligartede handlinger eller undladelser, som kan rumme forskellige typer af krænkelse af den andens legeme eller helbred, herunder vedkommendes mentale tilstand.

Den pågældende adfærd skal endvidere være foregået over en vis periode. Hvor lang denne periode skal være afhænger af en samlet konkret vurdering. Heri indgår bl.a. intensiteten og den potentielle skadevirkning af adfærden. Er der tale om meget hyppige eller intensive episoder, vil selv en meget kort periode kunne medføre, at den foreslåede bestemmelse finder anvendelse. Det tillægges endvidere væsentlig betydning i forhold til forurettede børn og unge, at handlingerne eller undladelserne er af en sådan karakter, at de - selv over en kort periode - er egnet til at skade barnets eller den unges udvikling eller selvopfattelse.

...

Krænkende adfærd er et bredt begreb, som f.eks. omfatter en adfærd, der er egnet til at skade forurettedes ære eller selvfølelse, eller som i øvrigt negativt kan påvirke den forurettedes psykiske integritet. Det vil typisk være et element i den krænkende behandling, at forurettede oplever at få sine grænser overskredet, herunder f.eks. seksuelt eller gennem overvågning. Krænkende adfærd kan også foreligge, hvis en person overværer handlinger over for sine nærmeste, der opleves som ubehagelige eller chokerende, f.eks. hvor et barn overværer vold, psykisk vold eller andre overgreb over for barnets forældre eller søskende.

Krænkende adfærd omfatter også manipulerende adfærd, som f.eks. påvirkning af forurettedes tanker, holdninger og adfærd ved udspekulerede, vildledende, agiterende eller forførende handlinger. Den forurettede vil f.eks. kunne opleve, at gerningsmanden fordrejer en situation, sådan at gerningsmandens krænkende adfærd opleves af den forurettede som selvforskyldt. Manipulation vil også kunne foreligge ved urimelig kritik, hentydninger eller anklager, som har til formål at få forurettede til at underkaste sig gerningsmanden.

...

Den nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd skal kunne betegnes som grov, for at adfærden er omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det er således ikke enhver nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der kan udgøre psykisk vold i bestemmelsens forstand. Omvendt er det ikke et krav, at hver enkeltstående handling eller undladelse kan betegnes som grov, hvis der samlet set er tale om grov nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd.

Kravet om, at adfærden skal kunne betegnes som grov, har nær sammenhæng med kravet om, at adfærden skal foregå gentagne gange over en periode, og at den skal være egnet til at styre den forurettede. Der skal således samlet set være tale om adfærd af en vis varighed, intensitet og dermed grovhed.”

Fire nævninger og to dommere udtaler herefter:

15 af beskederne er sendt til F fra den 20. til den 23. juni 2019, og der er ikke sendt nogen beskeder, der er omfattet af tiltalen, fra den 27. april 2019 til den 19. juni 2019 og fra den 17. august 2019 til den 21. oktober 2019.

Selvom flere af beskederne må karakteriseres som nedværdigende og krænkende overfor F, finder vi på ovenstående baggrund, at tiltaltes kontakt til F omfattet af den rejste tiltale ikke har haft et omfang og en intensitet, der gør, at kontakten udgør psykisk vold omfattet af straffelovens § 243.

Vi stemmer derfor for at frifinde tiltalte i dette forhold.

Fem nævninger og en dommer udtaler:

I flere af beskederne omtaler tiltalte F på en nedværdigende måde blandt andet ved at omtale hende som ”l****” og ved at skrive, at hun satte nye standarder for, hvor billig en kvinde kunne være. Derudover indeholder flere af beskederne indirekte trusler, som der dog ikke er rejst tiltale for. I andre beskeder indikerede tiltalte, at han overvågede F både via GPS og sociale medier.

Vi finder derfor, at der efter en samlet vurdering, er tale om meget alvorlige krænkelse, der var egnet til utilbørligt at styre F, og at forholdet derfor er omfattet af straffelovens § 243.

Vi stemmer herefter for at stadfæste byrettens afgørelse om skyldsspørgsmålet i dette forhold.

Efter stemmeafgivningen frifindes tiltalte i forhold 30.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse om skyldsspørgsmålet stadfæstes med den ændring, at tiltalte frifindes i forhold 30.“

Straffastsættelse

Efter karakteren og grovheden af forholdene finder samtlige voterende, at straffen passende kan fastsættes til fængsel på livstid, jf. straffelovens § 237, jf. § 81 b, § 192 a, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 1, jf.

våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1 og 3, jf. straffelovens § 81 b, og straffelovens § 266, stk. 1, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1 samt færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, jf. § 53, stk. 1.

Straffen er en tillægsstraf, jf. straffelovens § 89, til bøden idømt ved dom af 26. november 2021.

I overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand fastsættes straffen ikke som en fællesstraf i medfør af straffelovens § 61.

Efter straffelovens § 81 b kan straffen forhøjes med indtil det halve, hvis en af de i straffeloven omhandlede forbrydelser, uden at forholdet er omfattet af § 81 a, begås på offentligt sted ved brug af skydevåben. I forarbejderne til § 81 b (lovforslag nr. 190 af 26. april 2017) er det forudsat, at bestemmelsen også finder anvendelse på personer uden tilknytning til rocker- eller bandemiljøet, og at straffen som udgangspunkt skal forhøjes med det halve ved lovovertrædelser, hvor en person afgiver skud mod en anden person på åben gade og andre lignende offentligt tilgængelige steder.

Drab straffes efter praksis som udgangspunkt med fængsel i 12 år. Det beror på en konkret vurdering, om der foreligger særlige omstændigheder, der kan bevirke, at dette udgangspunkt fraviges i skærpende eller formildende retning. I den foreliggende sag må det i den forbindelse indgå som en skærpende omstændighed, at tiltalte dræbte F foran deres fællesbørn, som befandt sig tæt på F. Drabet var endvidere kulminationen på tiltaltes årelange forfølgelse af F, idet tiltalte allerede i 2019 blev dømt for trusler på livet begået fra maj til november 2018 overfor F, og også i den foreliggende sag er fundet skyldig i trusler mod F begået i 2020 samt for gentagne overtrædelser af det meddelte tilhold begået i 2019-2021.

Der foreligger ingen formildende omstændigheder.

Landsretten finder derfor, at straffen for drabet, inden der skal ske forhøjelse efter straffelovens § 81 b, ligger over udgangspunktet på 12 års fængsel.

Besiddelse af skydevåben med ammunition på offentligt tilgængeligt sted skal ifølge forarbejderne (lovforslag nr. 139 af 22. februar 2017) til den ændring af straffelovens § 192 a, der trådte i kraft i

maj 2017, i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffes med ubetinget fængsel i 2 år og 6 måneder og noget over denne strafposition, hvis våbnet også har været anvendt. Da den samlede straf for drabet og den samtidige overtrædelse af § 192 a skal forhøjes efter § 81 b, skal der ved fastsættelsen af den straf, der kan forhøjes, ikke tillige lægges vægt på, at skydevåbnet blev anvendt på offentligt sted, jf. herved Højesterets dom af 6. oktober 2021 (UfR 2022.40).

Landsretten finder herefter, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 237 og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3 - inden forhøjelse efter § 81 b - i medfør af princippet om modereret kumulation ville skulle udmåles til fængsel i ikke under 15 år.

Drabet er begået ved anvendelse af skydevåben i gården til en boligblok og blev overværet af flere vidner, der stod på deres altaner, samt tiltalte og Fs fællesbørn, der befandt sig tæt på F.

Landsretten finder derfor, at straffen for den samtidige overtrædelse af straffelovens § 237 og § 192 a i hvert fald skal forhøjes med mere end en tredjedel.

Ved fastsættelsen af den samlede straf efter forhøjelse af straffen for overtrædelse af straffelovens § 237 og § 192 a må der også tages hensyn til, at tiltalte tillige er fundet skyldig i blandt andet at have truet F på livet i tre mails, og at han tidligere er dømt for trusler på livet mod F.

Da den samlede straf således overstiger grænsen i straffelovens § 33, stk. 2, for tidsbestemt straf, skal straffen udmåles til fængsel på livstid.

Erstatning og godtgørelse

Efter sagens udfald, og da tiltalte har erkendt størrelsen på de af A og B rejste krav om forsørgertabserstatning og forrentningen heraf, tages kravene efter de juridiske dommeres bestemmelse til følge.

Efter de juridiske dommeres bestemmelse tages de af A og B nedlagte påstande om godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a til følge med 150.000 kr. til dem hver især. Der er herved lagt vægt på, at der efter forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 26 a, som udgangspunkt skal udmåles en godtgørelse på 100.000 kr. til de efterladte i sager om forsætligt drab, og

omstændighederne ved drabet herunder at det blev begået foran A og B, som på drabstidspunktet var henholdsvis 8 og 6 år.

De juridiske dommere tiltræder byrettens afgørelse om godtgørelse til H og I.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom med de ændringer, at godtgørelserne til A og B nedsættes til 150.000 kr. og at erstatningskravene med tillæg af renter forhøjes til 206.379,82 for så vidt angår A og til 248.477,75 kr. for så vidt angår B.

Tiltalte har fortsat været frihedsberøvet under anken.

Th i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes med de ændringer, at tiltalte i godtgørelse og erstatning til A skal betale 356.379,82 kr., hvoraf 150.000 kr. forrentes fra den 15. maj 2023, og til B skal betale 398.477,75 kr., hvoraf 150.000 kr. forrentes fra den 15. maj 2023.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.